

Lipiec 2016

Pakiet 100 zmian dla przedsiębiorców na etapie konsultacji

Ministerstwo Rozwoju przygotowało pakiet ponad stu zmian prawa, których celem jest poprawa otoczenia prawnego przedsiębiorstw. Proponowane zmiany dotyczą wielu obszarów związanych z działalnością przedsiębiorców i zostały już przekazane do konsultacji publicznych.

Propozycja zmian w Ordynacji podatkowej

Projekt przewiduje nowelizację art. 54 § 3 Ordynacji podatkowej wskazującego, kiedy nie nalicza się odsetek za zwłokę w przypadku uchylenia decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia oraz stwierdzenia nieważności decyzji.

Nowelą Ordynacji podatkowej, która weszła w życie 1 stycznia 2016 r. doprecyzowano, że w takim przypadku terminy liczone są na nowo od dnia otrzymania akt sprawy i nie podlegają sumowaniu z dotychczasowymi.

W ocenie autorów nowelizacji takie rozwiązanie jest niekorzystne dla podatników i wymaga zmiany również z uwagi na treść uchwały NSA z dnia 26.10.2015 r. (sygn. akt I FPS 2/15).

Zgodnie z propozycją termin 3-miesięczny, o którym mowa w art. 54 § 1 pkt 7 Ordynacji podatkowej, należy liczyć sumując czasookresy trwania postępowania przed organem pierwszej instancji – od dnia wszczęcia postępowania do dnia doręczenia ponownej decyzji organu pierwszej instancji. Takie rozwiązanie, według autorów zmian, spowoduje, że podatnicy nie będą

obciążani odsetkami za błędy organów podatkowych popełnione w trakcie postępowania.

Propozycje zmian w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej

Wśród zmian mających na celu poprawę otoczenia prawnego przedsiębiorców przewidziano wprowadzenie mechanizmów ochrony przedsiębiorcy przed ponoszeniem negatywnych skutków wynikających ze zmiany wykładni przepisów prawa przez organy państwowe, w zakresie w jakim przedsiębiorca działał w zaufaniu do ugruntowanej praktyki stosowania danych przepisów, która następnie została zmieniona.

Nowelizacja przewiduje wprowadzenie tzw. klauzuli pewności prawa, zgodnie z którą przedsiębiorca nie może być obciążony żadnymi daninami publicznymi, sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami, jeżeli zastosował się do wcześniejszych decyzji urzędów albo ich „ugruntowanej praktyki”.

Projekt przewiduje wprowadzenie definicji pojęcia „ugruntowanej praktyki”, przez którą należy rozumieć wykładnię prawa dominującą w okresie objętym zachowaniem przedsiębiorcy, nie krócej jednak niż w okresie 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania administracyjnego w indywidualnej sprawie przedsiębiorcy albo przed dniem podjęcia czynności kontrolnych, zawartą w szczególności w pisemnych stanowiskach, interpretacjach lub prawomocnych

rozstrzygnięciach tych organów, jednostek lub sądów, zaleceniach pokontrolnych lub dokumentach zawierających rekomendacje organów określających zalecany sposób postępowania w zakresie przedmiotu objętego kontrolą.

Dodatkowo proponuje się, by przedsiębiorca mógł powoływać się na interpretację udzieloną innemu przedsiębiorcy, o ile nie została ona zmieniona, a stan faktyczny przedstawiony w interpretacji jest taki sam jak stan faktyczny, w jakim znajduje się przedsiębiorca.

Jak wynika z informacji przekazanych przez wiceministra rozwoju na konferencji prasowej prezentującej opisywane zmiany, przepisy mają dotyczyć wszystkich organów administracji publicznej, w tym organów kontroli skarbowej i były konsultowane z Ministerstwem Finansów.

Propozycje zmiany w Kodeksie postępowania administracyjnego

Ministerstwo Rozwoju proponuje uzupełnienie katalogu zasad ogólnych postępowania administracyjnego. W nowelizacji przewidziano m.in. wprowadzenie zasady przyjaznej interpretacji przepisów. W przypadku różnych wyników wykładni przepisów prawa organ będzie zobowiązany przyjąć wykładnię korzystną dla strony.

Realizując postulat przyjaznej administracji, w projekcie przewidziano także wprowadzenie zasady rozstrzygania wątpliwości faktycznych na korzyść strony jeżeli nie udało się ich usunąć w postępowaniu wyjaśniającym.

Zasada ta nie będzie miała jednak zastosowania w postępowaniu, w którym występują strony o spornych interesach oraz jeżeli odrębne przepisy wymagają od strony wykazania określonych faktów.

Projekt przewiduje także uzupełnienie katalogu zasad ogólnych k.p.a. o zasadę proporcjonalności (adekwatności), która nakazuje organom administracji publicznej podejmować tylko takie działania powodujące uciążliwość dla stron, które są konieczne i proporcjonalne do zamierzonego celu postępowania. Dodatkowo przewidziano wprowadzenie zasady bezstronności i równego traktowania stron postępowania.

W celu zapewnienia większej sprawności w zaskarżeniu bezczynności organu lub przewlekłości postępowania, projekt przewiduje zdefiniowanie tych pojęć.

Ponadto, w miejsce przewidzianego obecnie zażalenia projekt przewiduje wprowadzenie środka zaskarżenia w postaci ponaglenia na przewlekłość postępowania lub bezczynność organu.

Zgodnie z projektem „bezczynność” będzie rozumiana jako niezakończona sprawa w terminie wynikającym z przepisów prawa lub w dodatkowo wyznaczonym terminie. Natomiast „przewlekłość” będzie prowadzenie postępowania dłużej niż jest to konieczne do załatwienia sprawy.

W projekcie przewidziano również nowe instytucje załatwiania sprawy, które mają przyspieszyć i uprościć postępowanie administracyjne. Wśród nich instytucję milczącego załatwienia sprawy polegającej na wprowadzeniu fikcji pozytywnego załatwienia sprawy przez organ administracji publicznej po upływie ustawowego terminu na jej załatwienie w sposób uwzględniający w całości żądanie strony.

Kolejnym nowym sposobem załatwienia sprawy ma być umowa administracyjna, która będzie stanowiła wyraz uzgodnień między organem administracji publicznej a stroną postępowania.

Umowa może polegać na wzajemnych ustępstwach co do ustaleń stanu faktycznego lub prawnego. Zgodnie z projektem umowa administracyjna byłaby dopuszczalna, gdyby dokonanie tych ustaleń w postępowaniu wyjaśniającym okazało się niemożliwe lub wiązało się z nadmiernymi trudnościami lub kosztami.

Nowością jest również wprowadzenie mediacji do postępowania administracyjnego.

W projekcie przewidywano także zmiany, które mają wpłynąć na skrócenie czasu trwania postępowania administracyjnego, takie jak np. usunięcie środka zaskarżenia w postaci wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w odniesieniu do decyzji wydanych przez ministra lub SKO, możliwość zrzeczenia się przez stronę prawa do wniesienia odwołania oraz ograniczenie przesłanek pozwalających na uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Według autorów nowelizacji, organ odwoławczy będzie mógł uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji tylko wówczas, gdy decyzja organu pierwszej instancji zostanie wydana z naruszeniem przepisów postępowania, konieczne do wyjaśnienia okoliczności sprawy mają zasadniczy wpływ na jej rozstrzygnięcie, a przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w tym zakresie przez organ odwoławczy byłoby nadmiernie utrudnione.

Propozycja zmian w przepisach regulujących postępowanie sądowoadministracyjne

Autorzy nowelizacji przewidują również usunięcie wymogu wezwania organu do usunięcia naruszenia prawa przed złożeniem skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Obowiązek taki dotyczy m.in. indywidualnych interpretacji podatkowych oraz aktów prawa miejscowego, a jego wypełnienie warunkuje obecnie możliwość wniesienia skargi.

Jak wskazano w uzasadnieniu projektu, sytuacje w których organy pozytywnie odpowiadają na wezwanie do usunięcia naruszeń, są bardzo rzadkie i najczęściej wynikają ze zmiany stanu prawnego, co uzasadnia usunięcie instytucji wezwania do naruszenia prawa.

Jeżeli mają Państwo jakiegokolwiek pytania w tym zakresie, uprzejmie prosimy o kontakt.

Kontakt

Dariusz Malinowski

Partner

Tel. : +48 22 528 11 81

Faks: +48 22 528 11 59

dmalinowski@kpmg.pl

Aleksander Dąbrowski

Dyrektor

Tel. : +48 22 528 11 90

Faks: +48 22 528 11 59

adabrowski@kpmg.pl

Mariusz Jurkiewicz

Starszy Menedżer

Tel. : +48 22 528 13 94

Faks: +48 22 528 11 59

mjurkiewicz@kpmg.pl

W celu usprawnienia procesu dzielenia się wiedzą ekspertów KPMG, przygotowaliśmy nowy, innowacyjny system subskrypcyjny. Jeśli chcą Państwo otrzymywać inne publikacje od KPMG w Polsce, bezpośrednio na wskazany adres e-mail, **zachęcamy do rejestracji na stronie kpmg.com/pl/subskrypcje**.

Biura KPMG

Warszawa

ul. Inflancka 4a

00-189 Warszawa

Tel. : +48 22 528 11 00

Faks: +48 22 528 10 09

kpmg@kpmg.pl

Kraków

al. Armii Krajowej 18

30-150 Kraków

Tel. : +48 12 424 94 00

Faks: +48 12 424 94 01

krakow@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 18

60-829 Poznań

Tel. : +48 61 845 46 00

Faks: +48 61 845 46 01

poznan@kpmg.pl

Wrocław

ul. Bema 2

50-265 Wrocław

Tel. : +48 71 370 49 00

Faks: +48 71 370 49 01

wroclaw@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a

80-219 Gdańsk

Tel. : +48 58 772 95 00

Faks: +48 58 772 95 01

gdansk@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 34

40-028 Katowice

Tel. : +48 32 778 88 00

Faks: +48 32 778 88 10

katowice@kpmg.pl

Łódź

al. Piłsudskiego 22

90-051 Łódź

Tel. : +48 42 232 77 00

Faks: +48 42 232 77 01

lodz@kpmg.pl

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie dotyczą sytuacji konkretnej firmy. Ze względu na szybkość zmian zachodzących w polskim prawodawstwie prosimy o upewnienie się w dniu zapoznania się z niniejszą publikacją, czy informacje w niej zawarte są wciąż aktualne. Przed podjęciem konkretnych decyzji proponujemy skonsultowanie ich z naszymi doradcami. Nazwa i logo KPMG są zastrzeżonymi znakami towarowymi bądź znakami towarowymi KPMG International.

© 2016 KPMG Tax M.Michna sp.k. jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative („KPMG International”), podmiotem prawa szwajcarskiego. Wszelkie prawa zastrzeżone.